

[Statsministeren.]

Dernæst talte det ærede Medlem om Grammofonplader. Herom har der jo tidligere været visse Drøftelser, idet der — jeg tror ogsaa paa Foranledning af det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel — for et Par Aar siden udkastedes den Plan, at man skulde bruge Grammofonplader til Grønlændernes Undervisning i Dansk. Der er foretaget Undersøgelser i den Anledning, og det viste sig, at en saadan Foranstaltning vilde koste omkring 40 000 Kr. Dette ansaa man i Styrelsen for at være for stort et Beløb i Forhold til den Nytte, man mente der kunde ventes af Forsøget. Der har imidlertid senere været Tale om, at et privat Grammofonfirma vilde lade forfærdige Plader til et saadant Linguaafonesystem, og dette mener man nu bliver til Alvor, og der vil saa kunne tilvejebringes et Forsøg for en rimelig Bekostning. Der har været forhandlet om Sagen, ikke alene med det paagældende Firma, men ogsaa med Skoleautoriteterne paa Grønland, og det er sagt mig, at en Plan om Løsning paa dette Grundlag snarest vil fremkomme.

Det, som det ærede Medlem imidlertid ved denne Lejlighed mere var inde paa, var Spørgsmaalet om Plader med sanitære Foredrag, som man kunde have rundt omkring ved Udstederne, og dette Forslag skal jeg meget gerne nærmere lade behandle, men det vil jo ikke kunne gennemføres, uden at Foredragene bliver oversat til Grønlandsk og indtalt af Folk, der kan Grønlandsk. Man maa vel ogsaa have nogen sagkyndig Vejledning med Hensyn til, hvilke Emner der skulde tages op. Jeg skal imidlertid gerne, og navnlig hvis Grønlandsudvalget vil beskæftige sig nærmere med Sagen, medvirke til, at en Undersøgelse af denne Plan bliver foretaget, saa at man kan blive klar over, dels hvad Nytte en saadan Foranstaltning formentlig kan gøre, og dels hvad Omkostninger den vil medføre.

Det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel beklagede endelig, at der ikke paa Grønlandsskibet „Sværdfisken“ var Radiosender om Bord. Dette Spørgsmaal har været taget op allerede i forrige Vinter, men blev stillet i Bero efter en Henstilling fra Skibsinspektøren, som ikke kunde anbefale Forslaget, særlig fordi der ikke med den Indretning, Skibet nu engang har, er Plads til en Telegrafist om Bord, men ogsaa fordi Nyttens af Anlægget ikke vilde svare til Udgiften, der vilde andrage ca. 5 000 Kr. Man gør fra samme Side gældende, at det ikke er almindeligt, at Skibe af „Sværdfisken“s Type er forsynet med Senderanlæg. Derimod har

Skibet en god Modtager, saa at det kan tage Tidssignaler og Vejrrapporter i samme Omfang som Styrelsens andre Skibe.

Tillige gjorde det ærede Medlem en Bemærkning om det Spørgsmaal, han før har fremdraget: et Ekkolod til Grønlandsskibet „Disko“. Denne Sag er drøftet med Styrelsen og med Skibsinspektøren, og man har stadig fulgt Udviklingen paa dette Omraade, idet man — som jeg vist engang tidligere har gjort opmærksom paa — staar over for en Ændring af Ekkolodet, saa at det ikke alene kan vise Bundforholdene paa Stedet, men ogsaa Bundforholdene foran Skibet i Skibets Kursretning. Et engelsk Firma, hvis Speciale er Fabrikationen af disse Ekkolodanlæg, havde i Sommer en Repræsentant herovre, og med ham blev Spørgsmaalet forhandlet. Han gav den Oplysning, at den Forbedring, som man altsaa imødeser, vilde komme i nær Fremtid. Styrelsen holder sig i Kontakt med Udviklingen og vil tage Spørgsmaalet op igen, naar „Disko“ nu til Vinter skal i Dok for sit aarlige Eftersyn. Hvis det er muligt til den Tid at faa det forbedrede Ekkolod, vil man søge at faa det installeret, og hvis det ikke er muligt, maa man overveje, om man enten skal vente eller skride til at installere et Ekkolod af den gamle Type, som det indtil nu har været muligt at faa det.

Det ærede Medlem Fru Nina Andersen fremsatte nogle særdeles rigtige Betragtninger angaaende det huslige Arbejdes Værdi. Der er ogsaa efterhaanden, kan man vel sige, blevet en ikke ringe Interesse derfor, og nogle Nydannelser er jo da i Tidens Løb opstaaet, men jeg erkender, at det utvivlsomt er for lidt og for spredt, hvad der i den Henseende er udrettet, men paa den anden Side maa det ogsaa erkendes, at det er et vanskeligt Omraade for Staten at gribe ind paa. Som sagt, under den hidtidige Udvikling er forskellige Foranstaltninger, sigtende til at udvikle Interessen for Husgerning, blevet iværksat, og det er, som det ærede Medlem ogsaa sagde, sket under forskellige Ministerier, og derved er der maaske ikke blevet det rigtige Sammenspil mellem de forskellige Foranstaltninger, man har iværksat. Dette maa imidlertid nok kunne lade sig ordne; jeg har uægtelig stadig gennem Aarene haft en Følelse af, at der paa dette Omraade trænges til virkelig omfattende Reforme, hvis man da kan finde Veje, ad hvilke man kan faa Befolkningens Interesse vakt for dette, og det er jo ikke saa meget i det nuværende Slægtleds som i den kommende, i Fremtids-